

Iedere twee maanden vragen wij iemand mee uit eten. De gast kiest een restaurant in Eindhoven of omgeving, FRITS staat er op de rekening te betalen. Elphi Nelissen, directeur van ingenieursbureau Nelissen en vrouwelijke MKB-ondernemer van het jaar 2010, wil naar het museumcafé van het Van Abbe.

T U S S E N C R A V A T E N S E R V E T

VROUWEN DENKEN BETER EN LANGER NA

TEKST: HETTY VAN ROOIJ
ILLUSTRATIE: PEER RETERA

Puur keepersgeluk: de timing van de lunchafspraak kon niet beter. Als een stralende Elphi Nelissen het museumcafé Flavours binnenwalst, weet ze zelf net dat ze per 1 juni is benoemd is tot decaan - zeg maar hoogste baas - van de faculteit Bouwkunde van de TU/e. Prof. Ir. E. Nelissen is straks de eerste vrouwelijke decaan in het bestaan van de Eindhovense universiteit. „Ik geloof het eigenlijk nog steeds niet!”

Nee, ze heeft zich niet zelf gemeld en nee, ze had geen ambities. Ze is gevraagd. „Het zou eerlijk gezegd niet bij me zijn òpgekomen om te solliciteren, ook niet als ik een advertentie zou hebben gezien. Dat is een niveautje te hoog voor een eenvoudig meisje, zou ik denken. Toen ze me op de TU vertelden dat ze mij op het oog hadden, was mijn eerste reactie: ‘Geloven jullie dan echt dat ik dat kan?’”

Niet dan?

„Tja, hahaha, dat is het standaardprobleem met vrouwen hè. Je altijd bescheiden opstellen, dat zit in onze genen. En meestal krijgen we daar als kleine meisjes met de papelepel nog een schepje bovenop. Vrouwen denken meestal in termen van wat ze niet kunnen. Dat is een vorm van bescheidenheid die in een mannenwereld meestal niet eens wordt herkend. ‘Dat kan ze dus niet, dat zegt ze toch zelf?’ is dan de reactie. Daarom is het zo belangrijk dat er in sollicitatiecommissies vrouwen zitten. Die hebben dat mechanisme dóór. Ze zijn namelijk zelf ook zo.” Dus ze moest eerst nog worden omgepraat?

„Nee, ze hebben me niet hoeven te overtuigen. Als het College van

Bestuur van de Technische Universiteit Eindhoven denkt dat ik in staat ben om leiding te geven aan een faculteit, dan doe ik dat toch gewoon?” Waarmee we, nog voordat er twee glazen kraakverse jus op tafel staan, zijn beland bij het onderwerp dat regelmatig terugkeert in de conversatie: de rol en de positie van vrouwen. Als vrouw met een bèta-opleiding was ze heel lang een vreemde eend in de bijt. Zó zeer dat ze er tijdens haar studie aan de TU/e ooit vreemd van opkeek, toen ze in de stad voor de verandering eens níet werd nagestaard. „Ja, toen realiseerde ik me wel dat er iets niet helemaal normaal was.”

Bij Elphi Nelissen geen gezeur over gemiste kansen, seksisme of glazen plafonds. Ze heeft, zegt ze, altijd haar eigen mogelijkheden gecreëerd. En ze kan lachen om al die keren dat ze als meisje-in-een-technische-wereld niet voor vol werd aangezien. Ze is zich ervan bewust dat ze een rolmodel is, maar ook dat bekijkt ze van de praktische kant. „Ik ben van mening dat je in een werkomgeving altijd minstens 25 procent vrouwen moet hebben, anders ontstaat er een ongezonde en potentieel zelfs gevaarlijke situatie. Mijn stelling? Met meer vrouwen aan de top zou er nooit een kredietcrisis zijn geweest. Vrouwen zouden namelijk nóóit zo veel risico's hebben genomen, en nooit zó onnadenkend voor het snelle geld zijn gegaan. Vrouwen zijn bezig met de langere termijn. Ze denken dus beter en langer na over de consequenties van hun gedrag. Dat haantjesgedrag van mannen, altijd dat hier-en-nu willen scoren, dat ligt ons niet. Maar goed ook.”

Tijd om te bestellen. Museumcafé Flavours doet volgens de menukaart aan 'creative food concepts' die bij nader inzicht veel lijken op een doorsnee lunchmenu met broodjes, salades en borrelgarnituren.

‘Echt iets voor U’ moedigt de website aan. Elphi Nelissen is op vertrouwd terrein. Flavours mikt ook op groepen, is af te huren voor grotere gezelschappen, en hier heeft ze nog niet zo lang geleden haar vijftigste verjaardag gevierd. Het Van Abbe is ‘haar’ museum. Dertien jaar lang hield ze zich bezig met de installatietechniek van het nieuwe gebouw en ze kent er iedere steen.

Of liever: iedere verwarmingsbuis, iedere zonwering en ieder ventilatiekanaal.

Ze bestelt enthousiast een salade (‘lekker!’) en wijst naar de rookmelders aan het plafond. „Kijk, hier in het café zie je ze zitten, maar in de museumruimten vind je echt geen rookmelders. Een gaatje in het plafond, een ventilatorpje erachter, dat is veel mooier. Het feit dat je mijn werk hier in het museum niet ziet, daar gaat het om. Alle installaties zijn zo veel mogelijk weggewerkt.”

Negentien jaar geleden, in 1991, startte ze een eigen ingenieursbureau. Vier maanden later werd ze aangetrokken als adviseur voor de bouw van het nieuwe Van Abbe. Ze moet er nog steeds om lachen. „Nóóit gedacht dat ze me zouden weten te vinden, en dat ze me zouden kiezen. Ik heb de hele klus twee keer moeten doen. Toen we het eerste ontwerp voor de installaties en de bouwfysica klaar hadden, werden de plannen van architect Abel Cahen afgekeurd. Toen Cahen een nieuwe opdracht kreeg, moesten we het hele ontwerp opnieuw maken. Ik ben met het Van Abbe dertien jaar bezig geweest. Het is achter de rug, maar er zit een stuk van mezelf in dit gebouw. Ik las een keer in de krant dat ze van plan waren om iets te veranderen. Daar zit ik meteen bovenop: hoho, wacht even, oppassen, dat gaat zo maar niet!”

Nelissen ingenieursbureau groeide uit van één naar zeventig werknemers, onder wie veertig vrouwen. En ook dat was een beetje een verrassing, zegt ze. In ieder geval was het ‘nóóit de bedoeling om zo groot te groeien’. Ze gebruikt het woord ‘toeval’, en slikt dat onmiddellijk weer in. „Het is gewoon heel vanzelfsprekend gegaan. Het groeide maar en groeide maar, we hadden mensen nodig en we namen mensen aan. Het is een gezond bedrijf. Ik ben ervan overtuigd dat dat alles te maken heeft met het feit dat er bij ons zo veel nuchtere meiden rondlopen. Dat komt zowel de productiviteit als de bedrijfscultuur ten goede.”

Vier jaar geleden al deed ze zestig procent van haar aandelen over aan twee collega’s. Dat vereenvoudigt nu de stap richting universiteit. „Ik blijf directeur en ik zal me met van alles blijven bemoeien, maar het is

VAN ABBE MUSEUMCAFÉ STRATUMSEDIIJK 2 EINDHOVEN	
2 VERSE JUS	€ 7.00
1 BALKENBRIJ OP EEN BROODJE	€ 6.50
1 SALADE MET EENDENHAM	€ 11.50
1 KOFFIE CRÈME	€ 2.00
1 THEE	€ 2.00
TOTAAL	----- € 29,45

niet goed als het hele bedrijf afhankelijk is van mij. Het personeel is er al op voorbereid, ik werk al een dag per week op de TU. Straks wordt het zo’n drie dagen per week TU en één dag in het bedrijf, maar over de invulling ben ik nog niet uitgedacht.”

Die twee werelden liggen niet zo ver uit elkaar, stelt ze. „Ik vind het leuk om kennis over te dragen, en een project

met studenten is niet zo heel anders dan een project in de praktijk. En ik ken de praktijk, ik kan goed zorgen voor kruisbestuiving.”

En las FRITS daar ook niet iets over niet politieke ambities?

Hahaha, nee, dat was een grap! Tijdens de kabinetsformatie heb ik uit balorigheid ooit gezegd: ‘Ik ben gebeld door de formateur, maar ik doe het niet’. Niet waar, natuurlijk. Ik volg de politiek goed en ik stem heel bewust, maar ik vind het lastig om te bepalen bij welke partij ik hoor. Het rare is wel: nu ik benoemd ben tot decaan, krijg ik van heel veel kanten terug ‘dat is een mooie opstap naar een volgende functie’. Zo begin ik er helemaal niet aan, deze functie lijkt me mooi genoeg. Aan de andere kant: ik ben er aan toe om te kiezen voor functies op beleidsniveau. Ik snap wat er speelt, ik heb voldoende achtergrondkennis, voldoende senioriteit en voldoende ruimte in mijn hoofd om verstandige beslissingen te kunnen nemen. Ik sluit dus absoluut niets uit.”

En als over een paar jaar de formateur wel belt?

„Geen idee wat ik dan zou zeggen. Dan hangt van te veel factoren af die ik nu niet kan inschatten.”

Het klinkt allemaal alsof ze het liefst 36 uur per dag ter beschikking zou hebben.

„Ja als dat zou kunnen? Ik wil altijd meer doen, en ik doe al zo veel! Maar ik kan het goed aan. Ik ben een bezige bij met veel energie, ik kan me goed concentreren en ik kan ook heel goed dingen aan anderen overlaten. Ik kook graag, ik doe zelf boodschappen, maar toen ik twee jonge kinderen had gebruikte ik de boodschappenservice. Mijn huis is niet altijd opgeruimd, ik poets niet en ik strijk nooit, mijn man en ik besteden ongeveer evenveel tijd aan onze zoons van twaalf en veertien. Je moet niet over de hele linie naar perfectie willen streven, dat houdt niemand vol.”

„En ik ben een ras-optimist, maar ik mag af en toe natuurlijk ook wel graag eens een potje zeuren. Dat doe ik dan tegen mijn man, of tegen een vriendin. Zeuren tegen opdrachtgevers dat je het zo druk hebt, dat is de verkeerde uitstraling.”